

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/13955.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-24 22:28**

Parlex azonosító: **YYP5URGX0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**
Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**
Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**
Előadó: **Dr. Nagy István, agrárminiszter**
Törvényjavaslat címe: **A szőlészetről és borászatról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a szőlészetről és borászatról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi törvény
a szőlészetről és borászatról

Az Országgyűlés a szőlő-bor ágazat átlátható és fenntartható működésének elősegítése, valamint fejlesztésének megalapozása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. Értelmező rendelkezések

1. §

E törvény alkalmazásában:

1. adatszolgáltató: az ültetvény használója, a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) 4. § c) pontja szerinti szőlészeti és borászati felvásárló (a továbbiakban: szőlészeti és borászati felvásárló), valamint a borászati üzemengedély jogosultja;
2. árutermő szőlőültetvény: osztályba sorolt szőlőfajtával beültetett azon szőlőültetvény, amelynek
 - a) területnagysága az 1000 négyzetmétert meghaladja, vagy
 - b) területnagysága az 1000 négyzetmétert nem haladja meg, de termését közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék készítésére használják fel;
3. borászati termék: az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet II. részében szereplő, szőlőből készült termékek;
4. borgazdasági egység: azon adatszolgáltatók által alkotott, gazdasági aktában nyilvántartott csoport,
 - a) amelyet a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 23. pontja értelmében kapcsolt vállalkozások alkotnak, vagy
 - b) amelynek természetes személy tagjai, vagy jogi személy esetén a jogi személy természetes személy tagja, egymás közeli hozzátartozójának minősülnek;
5. dűlő: azonos földrajzi, illetve éghajlati adottságú, térképészetileg a VINGIS-ben lehatárolt, nevesített, szőlő termőhelyi kataszterben szereplő, összefüggő terület;
6. ePincekönyv rendszer: a szőlő-bor ágazat elektronikus információs rendszere;
7. eredetmegjelölés: az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 93. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti fogalom;
8. élelmiszerlánc-esemény: az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) Melléklet 22. pontja szerinti fogalom;
9. felvásárlási okirat: az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) szerinti felvásárlási okirat;
10. földrajzi árujelző: az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 103. cikke szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés;
11. földrajzi jelzés: az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 93. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti fogalom;
12. földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet:
 - a) azon földrajzi árujelzők esetében, amelyek oltalom iránti kérelmét vagy termékleírását 2011. december 31. előtt benyújtották, a termékleírásban megjelölt földrajzi területen működő

hegyközségi tanács vagy tanácsok együttesen, ennek hiányában a termékleírás benyújtójaként érintett hegyközség,

b) azon földrajzi árujelzők esetében, amelyek oltalom iránti kérelmét 2011. december 31-ét követően nyújtották be, az oltalom iránti kérelmet benyújtó hegyközség vagy hegyközségi tanács, vagy

c) az a) és b) pont szerinti szervezetek által a Hktv. 24. § (1a) bekezdése alapján átadott feladatokat ellátó borrégiós tanács;

13. gazdasági akta: a hegybíró által az adatszolgáltatóról vezetett nyilvántartás;

14. gazdálkodó szervezet: a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 7. § (1) bekezdés 6. pontja szerinti fogalom;

15. kísérleti célú ültetvény: a szőlőfajta osztályba sorolását megalapozó termesztési alkalmassági vizsgálat céljából telepített szőlőültetvény;

16. közfogyasztásra történő forgalomba hozatal: a borászati terméknek a fogyasztó vagy a forgalmazó részére történő értékesítése;

17. szakmai-jövedéki nyilvántartás: a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 136. § (1) bekezdésében és 137. § (2) bekezdésében meghatározott nyilvántartás;

18. szőlőparcella: azonos fajtájú, térállású, azonos évben telepített szőlőtőkéből álló egybefüggő szőlőültetvény;

19. szőlő termőhelyi kataszter: a szőlőtermesztésre való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt földterületek egységes hatósági nyilvántartási rendszere;

20. szőlőültetvény: az árutermő szőlőültetvény, a kísérleti célú ültetvény és a törzsültetvény;

21. telepítési engedély: a 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdése szerinti engedélyek;

22. törzsültetvény: a növényfajta állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény 2. § 25. pontja szerinti fogalom;

23. új telepítési engedély: az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 64. cikke szerinti, szőlőültetvény telepítésére vonatkozó engedély;

24. ültetvény használója:

a) a szőlőültetvény földterülete tekintetében a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználó, vagy

b) ahol jogszabály nem teszi lehetővé a földhasználó földhasználati nyilvántartásba való bejegyzését, a szőlőültetvény használatára jogosult természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, ennek hiányában tulajdonosa;

25. VINGIS: a szőlő termőhelyi kataszter, valamint a földrajzi árujelzők termékleírásban rögzített termőhelyeinek térképi megjelenítésére szolgáló térinformatikai rendszer.

2. Szőlőtermesztés

2. §

(1) Szőlőültetvény szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területen telepíthető.

- (2) A szőlő termőhelyi katasztert vezető szerv besorolja földterületet a szőlő termőhelyi kataszterbe.
- (3) A szőlő termőhelyi kataszter azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít, közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.
- (4) A hegyközség hozzájárulása szükséges
- a) a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földterületen a csemegeaszőlő-telepítést kivéve gyümölcsös, erdő vagy fásítás telepítéséhez, faiskola, halastó és nádas létesítéséhez, valamint a termőföld más célú hasznosításához,
 - b) a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törléséhez.
- (5) A gazdasági aktában szőlőültetvényként nyilvántartott földterület határától számított ötven méteren belül új erdő vagy új fásítás telepítése nem végezhető, továbbá az ilyen földrészletnek a szőlő termőhelyi kataszterből való kivonása erdő vagy fásítás telepítése céljából nem engedélyezhető.

3. §

- (1) Árutermő szőlőültetvény telepítéséhez osztályba sorolt szőlőfajta használható fel.
- (2) Szőlőfajta osztályba sorolásához – a növénytermesztési hatóság engedélyével – el kell végezni a szőlőfajta termesztési alkalmassági vizsgálatát. A növénytermesztési hatóság a termesztési alkalmassági vizsgálat e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott eredményei alapján dönt a szőlőfajta osztályba sorolásáról. Az osztályba sorolt, borkészítésre alkalmas szőlőfajtákról a növénytermesztési hatóság nyilvántartást vezet, amelyet e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint közzé kell tenni.

4. §

- (1) Árutermő szőlőültetvény, kísérleti célú ültetvény és alanyaszőlő kivételével törzsültetvény a hegybíró engedélyével telepíthető vagy telepíthető újra.
- (2) Az új telepítési engedély kiadására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő 70 nap.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti ültetvények telepítésének és kivágásának tényét az ültetvény használója bejelenti a hegybírónak. A bejelentését követő 120 napon belül a hegybíró ellenőrzi a telepítés vagy a kivágás megtörténtét.
- (4) Ha az új telepítések számára engedélyezhető terület nagyságát meghaladó mértékű területnagyságra érkezik be új telepítési engedély iránti kérelem, e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: HNT) a kérelmek összesítését követően a kérelmekben szereplő területnagyságot arányosan visszaosztja, vagy e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben foglalt elsőbbségi szempontok alapján rangsorolja a kérelmeket.

5. §

(1) A szőlőültetvényt az ültetvény használója köteles rendeltetésének megfelelően művelni, a tulajdonos köteles a szőlőültetvény rendeltetésnek megfelelő művelését biztosítani.

(2) Ha a szőlőültetvény egy éven keresztül nem áll rendeltetészerű művelés alatt, a hegybíró figyelmezteti az ültetvény használóját a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésére, valamint tulajdonosát a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésének biztosítására. A figyelmeztetést követően az ültetvény használójának 30 napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy a szőlőültetvény rendeltetészerű művelését megkezdte. Ha a tulajdonos a szőlőültetvény művelését más ültetvényhasználóval kívánja biztosítani, a tulajdonosnak a figyelmeztetéstől számított 30 napon belül be kell mutatnia a szőlőültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést, vagy ha a tulajdonos maga kívánja a szőlőültetvényt művelni, nyilatkoznia kell erről.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti figyelmeztetés ellenére sem az ültetvény használója, sem a szőlőültetvény tulajdonosa nem nyilatkozik a (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésével kapcsolatban, a hegybíró mulasztási bírság kiszabása mellett kötelezi a tulajdonost a szőlőültetvény kivágására. A rendeltetészerű művelés elmulasztása miatt kiszabott bírság a szőlőültetvény fekvése szerinti hegyközség bevétele.

(4) Ha a (2) bekezdés szerinti nyilatkozattételnek az ültetvény használója vagy a szőlőültetvény tulajdonosa eleget tesz, de a szőlőültetvény a figyelmeztetéstől számított egy év elteltével sem áll rendeltetészerű művelés alatt, a hegybíró értesíti a növénytermesztési hatóságot, amely elrendeli a szőlőültetvény tulajdonos költségére történő kivágását.

6. §

(1) Ha a szőlőtermést nem az ültetvény használója dolgozza fel, a szőlőtermés felvásárlásáról a felvásárló felvásárlási jegyet készít, amelyet megküld a hegybírónak. A felvásárlási jegy a felvásárlási okirat Áfa tv.-ben meghatározott adatain kívül tartalmazza a szőlőültetvény azonosítására szolgáló adatokat, továbbá a szüretelt szőlő mennyiségét és cukortartalmát is.

(2) Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az azonos borgazdasági egységbe tartozó személyek közötti tranzakciók esetében, amennyiben az ügyletre vonatkozóan az Áfa tv. szerinti felvásárlási okirat kiállítására nem kerül sor.

(3) Egy személy csak egy borgazdasági egységhez tartozhat.

(4) Az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott szőlőfeldolgozást végző a feldolgozott szőlő mennyiségére és cukortartalmára vonatkozó adatokat a méréssel egyidejűleg, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott módon, hírközlő eszköz és rendszer útján megküldi a hegybíró részére.

3. Borászati termék előállítás, kiszerezése és tárolása

7. §

(1) Közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék előállítás és kiszerelése kizárólag a borászati hatóság üzemengedélyével rendelkező borászati üzemben (a továbbiakban: borászati üzem) folytatható.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a borászati hatóság engedélyével borászati termék borászati üzem területén kívül is kiszerelhető.

(3) Nem kiszerelt, valamint kiszerelt, de forgalomba hozatali azonosítóval nem rendelkező borászati termék – e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott borászati termék kivételével – kizárólag borászati üzemben tárolható.

(4) A borászati üzemengedélyekről a borászati hatóság nyilvántartást vezet, amely tartalmazza természetes személy esetén

- a) az üzemeltető nevét, adószámát, az Éltv. szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (a továbbiakban: FELIR) azonosító számát (a továbbiakban: FELIR azonosító),
- b) az üzemeltető partnerazonosítóját, mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, telefonos és elektronikus elérhetőségét.

(5) A borászati üzemengedély nyilvántartás azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít, közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. A borászati üzemengedély nyilvántartás e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adatait, természetes személy esetén a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott adatokkal együtt, a borászati hatóság a honlapján közzéteszi.

8. §

Az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa értelmében nem engedélyezett borászati eljárás a borászati hatóság engedélyével, kísérleti céllal alkalmazható. A kiadott engedélyekről a borászati hatóság közhiteles nyilvántartást vezet.

4. Borászati termékek forgalomba hozatala

9. §

(1) Borászati termék közfogyasztásra történő forgalomba hozatala vagy Magyarország területéről való kivitele – a (2) bekezdésben és a 10. §-ban foglalt kivételtől eltekintve –

- a) a hegybíró által kiadott végső származási bizonyítvánnyal,
- b) a kémiai összetételre vonatkozó előírások e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott analitikai vizsgálatának (a továbbiakban: analitikai vizsgálat) megfelelő eredménye esetén,
- c) e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben vagy földrajzi árujelző termékleírásában meghatározott esetben a borászati termék érzékszervi jellemzőinek érzékszervi vizsgálat alapján megállapított megfelelése esetén, és
- d) a borászati hatóság által tételenként kiadott forgalomba hozatali azonosítóval lehetséges.

(2) Nem kell alkalmazni az (1) bekezdés

a) b)-d) pontját a must, a sűrített szőlőmust és a finomított szőlőmustsűrítmény,

b) b) és c) pontját – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott esetben – a még erjedésben lévő újbór

tekintetében.

(3) A hegybíró az első származási bizonyítványt az érintett borászati termékhez kapcsolódó szüreti bejegyzés alapján adja ki.

(4) Azon borászati termék származási bizonyítványának kiállítására irányuló kérelemhez, amelyhez kapcsolódóan nem az adatszolgáltatásra kötelezett mulasztásának felróható módon hiányzik a szüreti bejegyzés, mellékelni kell a borászati hatóság igazolását a bortétel és a rendelkezésre álló, nyomon követést szolgáló dokumentum adatainak egyezőségéről. A borászati hatóság az igazolást a kérelem beérkezésétől számított 90 napon belül állítja ki.

(5) A hegybíró – a forgalomba hozatali azonosító kiadása érdekében – értesíti a borászati hatóságot a végső származási bizonyítvány iránti kérelem benyújtásáról.

10. §

(1) Az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államában már közfogyasztásra forgalomba hozott borászati termék származási bizonyítvány és forgalomba hozatali azonosító nélkül forgalmazható.

(2) Ha nemzetközi szerződés másképp nem rendelkezik, az Európai Gazdasági Térségen kívüli országból borászati termék – a borecet kivételével – a 9. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott feltételekkel hozható be Magyarország területére.

5. Földrajzi árujelzők és hagyományos kifejezések

11. §

(1) Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borászati termék előállításához kizárólag olyan szőlő használható fel,

a) amelynek cukortartalma legalább 134,8 g/l, és

b) amely hektáronként legfeljebb 22 tonna szőlő vagy 160 hektoliter seprős újbór hozamot adó szőlőültetvényről származik.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező borászati termék előállításához – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott kivétellel – kizárólag olyan szőlő használható fel,

a) amelynek cukortartalma legalább 153,1 g/l, és

b) amely hektáronként legfeljebb 14 tonna szőlő vagy 100 hektoliter seprős újbór hozamot adó szőlőültetvényről származik.

(3) Település és dűlő neve kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel együtt tüntethető fel a címkén.

12. §

Az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 112. cikk b) pontjában meghatározott hagyományos kifejezés oltalma, az oltalom alatt álló hagyományos kifejezés módosítása és a hagyományos kifejezés oltalmának törlése iránti eljárásban az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) 210 napon belül határoz arról, hogy a kérelem megfelel-e az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott feltételeknek.

6. A földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet jogosultságai

13. §

(1) Az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglalt szempontok figyelembevételével a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet a miniszter hozzájárulásával

- a) meghatározhatja az általa kezelt földrajzi árujelző termőterületén telepíthető fajták listáját,
- b) az évjárat jellegétől vagy a piaci helyzettől függően az adott évi szüret vonatkozásában a földrajzi árujelző termékleírásának

ba) a szőlőültetvény maximális hozamára vonatkozó előírását legfeljebb egyötödével megemelheti vagy csökkentheti,

bb) a szőlő minimális cukortartalmára vonatkozó előírását legfeljebb 12,5 g/l mértékben megemelheti vagy csökkentheti földrajzi jelzéseknél és eredetmegjelölések esetén azon bortípusoknál, amelyeknél a szőlő minimális cukortartalma a termékleírás értelmében legalább 166,7 g/l.

(2) A miniszter az (1) bekezdés szerinti hozzájárulását akkor tagadhatja meg, ha a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet tervezett intézkedése a szőlő-bor ágazat általános érdekeivel ellentétes.

14. §

A földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglalt követelmények figyelembevételével – előzetesen meghozott testületi döntésében meghatározott eljárásrend és szempontok mérlegelése alapján legfeljebb öt évre eltilthatja az általa kezelt földrajzi árujelzővel rendelkező borászati terméket hamisító vagy hamis termékjelölést alkalmazó hegyközségi tagot a földrajzi árujelző, vagy annak termékleírásában meghatározott kisebb földrajzi egységek nevének használatától. Az eltiltás ideje alatt az érintett hegyközségi tag részére kiadott származási bizonyítvány nem tartalmazhatja az adott földrajzi árujelzőt. Az eltiltásról értesíteni kell a hegybíró és a borászati hatóságot.

15. §

(1) Szőlőt vagy bort tartalmazó, borászati terméknek nem minősülő terméken, valamint boreceten borászati termék földrajzi árujelzőjével azonos földrajzi név a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet engedélyével tüntethető fel. Az engedély kiadása akkor tagadható meg, ha alapos okkal valószínűsíthető, hogy a földrajzi árujelzővel azonos földrajzi név használata a földrajzi árujelző jó hírnevét sértené.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély megadása ellenérték vagy díj fizetéséhez nem köthető.

7. A Tokaji borvidékre vonatkozó különleges szabályok

16. §

(1) A Tokaji borvidék területe Abaújszántó, Bekecs, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Bodrogolaszi, Erdőbénye, Erdőhorváti, Golop, Hercegkút, Legyesbénye, Makkoshotyka, Mád, Mezőzombor, Monok, Olaszliszka, Rátka, Sáradsadány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szegi, Szegilong, Szerencs, Tarcál, Tállya, Tokaj, Tolcsva, Vámosújfalú településeknek a szőlő termőhelyi kataszter szerint I. és II. osztályú határrészeire terjed ki, és zárt területet alkot.

(2) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szerv a hegyi és a síkfekvésű szőlők vonatkozásában eltérő szabályokat alkothat.

(3) A Tokaji borkülönlegességek a következő bortípusok:

a) Tokaji másolás: a szamorodni vagy az aszú seprőjére felöntött mustból vagy azonos évjáratú borból alkoholos erjedés útján készült Tokaji borkülönlegesség, amely jellegzetes érlelési illattal és zamattal rendelkezik, és fahordóban érlelték,

b) Tokaji fordítás: a kipréselt aszútésztára felöntött meghatározott termőhelyről származó mustból vagy azonos évjáratú borból alkoholos erjedés útján készült, fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség, amely jellegzetes érlelési illattal és zamattal rendelkezik,

c) Tokaji szamorodni: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott és egészséges szőlőszemek feldolgozásával előállított, és a forgalomba hozatal megelőzően fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség,

d) Tokaji aszú: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott, szüretkor kézzel külön szedett, feldolgozott szőlőbogyók mustban, részben erjedt szőlőmustban, még erjedésben lévő újbortban vagy azonos évjáratú bortban történő áztatását követő alkoholos erjedés útján nyert, és a forgalomba hozatal előtt fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség,

e) Tokaji eszencia: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott és szüretkor kézzel külön szedett szőlőbogyókból préselés nélkül kiszivárgó, szőlőmustból minimális alkoholos erjedés útján keletkező Tokaji borkülönlegesség.

(4) Tokaji borkülönlegességet közfogyasztás céljára kizárólag üvegpalackban szabad forgalomba hozni, tokaji borkülönlegesség palackozásához csak a Tokaj eredetmegjelölés termékleírásában meghatározott palackot lehet felhasználni. Ilyen palackokba csak Tokaji borkülönlegességeket lehet tölteni.

- (5) A Tokaji borkülönlegességekre utaló neveket nem borászati terméken feltüntetni tilos.
- (6) A Tokaji borkülönlegesség előállítója a felhasznált aszúsodott szőlőbogyó, a készített aszúbor és a nyert eszencia mennyiségét az illetékes hegyközségnek bortípusonként a borpiaci év végéig köteles bejelenteni.
- (7) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet jogosult kezdeményezni 21. § (1) és (2) bekezdés szerinti ellenőrzést és az azon való részvételt.
- (8) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet a Tokaj eredetmegjelölés termékleírásának való megfelelést a szüretet megelőzően, évente ellenőrzi és nem megfelelés esetén megtiltja a termésből készült borászati terméken a Tokaj eredetmegjelölés használatát.
- (9) A más terület terméséből származó borászati terméket a borvidékről származó musttól és bortól elkülönítve, külön helyiségben kell tartani, és tárolóedényét (hordóját) olyan megjelöléssel kell ellátni, amely a must, illetőleg a borászati termék származását kétséget kizáró módon feltünteti. A kizárólag házi fogyasztás céljára bevitt idegen eredetű borászati termék borvidékről származó borászati termékkel egy helyiségben is tartható, származását azonban a tárolóedényen ilyen esetben is fel kell tüntetni.
- (10) Tokaj eredetmegjelöléssel ellátott bor nem édesíthető.

17. §

- (1) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet adott borpiaci évre előírhatja a Hktv. 4. § b) pontja szerinti borászati termelők és a Hktv. 4. § c) pontja szerinti szőlészeti és borászati felvásárló közötti olyan borászati termék tétel adásvételének a hegyközségi szervezet részére történő bejelentését, amelynek származási bizonyítványa lehetővé teszi a Tokaj eredetmegjelölés feltüntetését, továbbá tétel mennyisége legalább 200 hektoliter. Ugyanazon borpiaci évben ugyanazon szőlészeti és borászati felvásárló részére történő értékesítést a tétel mennyiségének megállapítása vonatkozásában egybe kell számítani.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség előírása esetén az adásvételi szerződés bejelentésétől számított 10 napon belül nem lép hatályba, valamint a bejelentésben szereplő borászati terméktétel elszállítása nem kezdhető meg. Az eladó köteles a bejelentésben legalább a származási bizonyítvány kérelmében szereplő adatokat, valamint az egységárat és fizetési feltételeket közölni.
- (3) A Tokaj eredetmegjelölés termékleírásában meghatározott termőterületen belül borászati üzemmel rendelkező hegyközségi tagot elővásárlási jog illeti meg a bejelentett borászati terméktétel vonatkozásában.
- (4) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet a bejelentésben foglalt adatokat a bejelentés kézhezvételének napján honlapján közli az elővásárlásra jogosultakkal. Az elővásárlásra jogosult a közlés kezdő napjától számított 7 napos jogvesztő határidőn belül tehet elfogadó

nyilatkozatot az eladó felé.

8. Az ePinckönyv rendszer

18. §

(1) Az ePinckönyv rendszert a szőlő-bor ágazat átláthatóságának növelése, a hatékony ágazatirányítás, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusainak legalacsonyabb adminisztrációs terhet eredményező végrehajtása érdekében a miniszter hozza létre és a HNT működteti. Az ePinckönyv rendszer adatbázisa állami tulajdonban áll, amely felett a rendelkezési jogot tulajdonosi joggyakorlóként a miniszter gyakorolja.

(2) Az ePinckönyv rendszer tartalmazza

- a) a borászati üzemengedélyek adatait,
- b) a felvásárlási jegyeket,
- c) a szüreti bejegyzéseket,
- d) a termelési jelentéseket,
- e) a szakmai-jövedéki nyilvántartásokat,
- f) a származási bizonyítványok adatait,
- g) a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó adatokat, ideértve különösen az analitikai vizsgálat és az érzékszervi jellemzők megfelelésége vizsgálatának eredményét, valamint a forgalomba hozatali azonosítót,
- h) a kísérőokmányokat,
- i) az értékesítési jelentéseket,
- j) a készletjelentéseket.

(3) Az ePinckönyv rendszer nyilvántartja

- a) az adatszolgáltató FELIR azonosítóját, valamint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, ha azzal rendelkezik, levelezési címét, telefonos és elektronikus elérhetőségét, számlázási címét,
- b) természetes személy adatszolgáltató nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, lakcímét, adóazonosító jelét,
- c) gazdálkodó szervezet adatszolgáltató székhelyét, telephelyét, adószámát, cégjegyzék számát.

(4) Az ePinckönyv rendszer a lekérdezést követő 60 napig nyilvántartja – az adatszolgáltató által a saját adatai vonatkozásában végzett lekérdezést kivéve – az ePinckönyv rendszerből egyedi azonosításra alkalmas módon lekérdezett adatokat és a lekérdezést végző személy nevét.

(5) A HNT hozzáférést biztosít az ePinckönyv rendszerhez a miniszter, az állami adó- és vámhatóság, a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet, valamint a borászati hatóság számára, jogszabályban meghatározott feladataik ellátása céljából, az ahhoz szükséges mértékben.

(6) A hatósági ellenőrzések kockázatbecslésen alapuló tervezéséhez az ePinckönyv rendszer a (2) bekezdés szerinti adatokat automatikus információátadással biztosítja a FELIR számára. A FELIR

nyilvántartja a borászati hatóság által a (4) bekezdésben foglaltak szerint végzett lekérdezéssel kapcsolatos adatokat, az ott meghatározott módon.

(7) A FELIR automatikus információátadással biztosítja az ePincekönyv rendszer számára a FELIR azonosítóval rendelkező adatszolgáltatók listáját, ezek vonatkozásában a felfüggesztett, visszavont vagy törölt FELIR azonosítókat, az engedélyezett borászati üzemek listáját, továbbá a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó adatokat.

(8) A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatokat az agrárgazdasági elemzésekkel foglalkozó intézmény és a borrhíós tanács részére statisztikai felhasználás céljából, egyedi azonosításra nem alkalmas módon, térítésmentesen átadja.

(9) A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) részére statisztikai célokra való felhasználás érdekében, a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben, egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen átadja. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletes szabályait a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény 28. §-a szerinti megállapodásban kell rögzíteni.

(10) A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatok alapján évente legalább két alkalommal az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott tartalmú borpiaci elemzést tesz közzé honlapján.

(11) Az ePincekönyv rendszerben történő ügyintézés támogatása érdekében a HNT ügyfélszolgálatot működtet.

(12) A hegybíró ellátja az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben az ePincekönyv rendszer használatával kapcsolatban meghatározott feladatokat.

19. §

A HNT a jelentés benyújtási határideje előtt legalább öt nappal korábban elkészíti, és az ePincekönyv rendszerben elérhetővé teszi az e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott jelentéseknek az ePincekönyv rendszerben nyilvántartott adatokból összeállított tervezetét, amelyet a jelentés elkészítésére kötelezett legkésőbb a jelentés megküldésének határidejéig kijavíthat vagy kiegészíthet.

9. A gazdasági akta

20. §

(1) A gazdasági akta az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktsaiban meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében tartalmazza

a) az adatszolgáltató

aa) nevét,

ab) lakcímét vagy székhelyét,

ac) adószámát, adóazonosító jelét,

ad) FELIR azonosítóját,

ae) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, ha az adatszolgáltató azzal rendelkezik,

af) még fel nem használt telepítési engedélyeit,

ag) birtokában lévő telepítési jogokat típusonkénti bontásban,

ah) által leadott szüreti bejegyzéseket, termelési jelentéseket, származási bizonyítvány kérelmeket,

b) az adatszolgáltatóval azonos borgazdasági egységbe tartozó személyek listáját,

c) az a) pont ah) alpontja alapján kiadott hatósági bizonyítványokat, továbbá

d) az adatszolgáltató használatában lévő szőlőparcellák

da) azonosítására szolgáló adatokat,

db) területméretét, továbbá a szőlő más növénykultúrával együtt történő termesztése esetén a szőlővel ténylegesen betelepített terület méretét,

dc) alkalmasságát valamely földrajzi árujelzővel ellátott borászati termék előállítására,

dd) telepített szőlőfajtáját vagy szőlőfajtaikat a szőlőparcellán belüli becsült területarány feltüntetésével,

de) telepítésének, kivágásának évét,

df) kapcsolatát a szőlőültetvények szerkezetátalakításával, átállításával és zöldszüret intézkedéssel összefüggő támogatásokkal,

dg) kísérleti célú ültetvény jellegét, ha van ilyen, valamint

dh) engedély nélkül telepített, illetve kivágott státuszát, ha van ilyen.

(2) A gazdasági akta az (1) bekezdés a) pont af) és ag) alpontja, valamint b) és c) pontja tekintetében – azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít – közhiteles nyilvántartásnak minősül.

(3) A gazdasági akta az adatszolgáltató személyes adatait az adatszolgáltatási kötelezettség megszűnését követő 5 évig tartja nyilván.

(4) A hegybíró a gazdasági akta szőlőültetvényekre vonatkozó adatait továbbítja a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv számára a VINGIS-ben való rögzítés céljából.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az általa megítélt támogatásokról az (1) bekezdés a) pont af) alpontja vonatkozásában egyedi adatokat ad át a HNT részére.

10. Ellenőrzések végzése és jogkövetkezmények

21. §

(1) A szüretelt szőlő mennyiségének és cukortartalmának ellenőrzésére a HNT főtitkára éves tervet készít, amelyet minden borpiaci év március 1. napjáig megküld a miniszter részére.

(2) A borászati hatóság helyszíni ellenőrzésre feljogosított kormánytisztviselője, valamint

jelenlétében a hegybíró, hatósági ellenőrzés végzése során – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 69. §-ában foglaltakon túl – jogosult

- a) az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokról, dokumentációról, adathordozókról – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével – másolatot, illetve kivonatot készíteni,
- b) hatósági mintavétel esetén az ügyfél kérésére – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktsaiban meghatározott kivételek figyelembevételével – ellenmintát venni;
- c) élelmiszerlánc-esemény alapos gyanúja esetén, továbbá élelmiszerlánc-esemény elhárítása, illetve a felügyeleti díj bevallási és fizetési kötelezettség ellenőrzése érdekében a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére, illetve a jogosult távollétében is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni.

(3) A borászati hatóság az Éltv. 44. § (2)–(7) bekezdésében foglaltak alkalmazásával próbavásárlást végezhet.

22. §

(1) A hegybíró a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint kötelezheti az ültetvény használóját a szőlőültetvény kivágására.

(2) A borászati hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint

- a) a borászati üzemengedélyt legfeljebb 30 napra felfüggesztheti,
- b) a borászati üzemengedélyt visszavonhatja,
- c) gép, felszerelés, berendezés működését, csomagolóanyag felhasználását, tárolóhely vagy szállítóeszköz használatát, újbóli működését, használatbavételét, használatban tartását feltételhez kötheti vagy megtilthatja,
- d) borászati termék előállításához szükséges alapanyag, kiegészítő anyag, segédanyag, adalékanyag felhasználását, forgalmazását korlátozhatja, feltételhez kötheti, megtilthatja, zárlatát elrendelheti,
- e) borászati terméket közfogyasztásra, további feldolgozásra alkalmatlannak, csökkent minőségűnek nyilváníthat, borászati termék forgalomba hozatalát korlátozhatja, feltételhez kötheti, megtilthatja, zárlatát elrendelheti,
- f) a közfogyasztásra, további feldolgozásra alkalmatlan vagy származási bizonyítvány nélküli borászati termék megsemmisítését vagy lepárlását rendelheti el,
- g) a származási helyre utaló megnevezés használatát megtilthatja,
- h) a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelőségének vizsgálatát végző szerv működését ideiglenesen korlátozhatja, újbóli működését feltételhez kötheti vagy nyilvántartásból törölheti.

(3) A növénytermesztési hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint

- a) a szőlőültetvény kivágását elrendelheti,
- b) az ültetvény használóját kötelezheti a hegyközség szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott terület hasznosításához való hozzájárulásának beszerzésére,
- c) az ültetvény használóját kötelezheti a szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területen az eredeti állapot helyreállítására.

(4) Mulasztási bírságot szab ki

- a) a hegybíró
 - aa) az engedélytől eltérő vagy engedély nélküli telepítés,
 - ab) a gazdasági aktára vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,
 - ac) a telepítés, kivágás ténye bejelentése ellenére a telepítés vagy a kivágás végrehajtásának, befejezésének elmulasztása,
 - ad) a művelési kötelezettség elmulasztása;
- b) a borászati hatóság vagy a hegybíró
 - ba) a bejelentési vagy adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,
 - bb) a bejelentésköteles tevékenység bejelentés nélkül végzése, vagy
 - bc) az adatszolgáltatás, a nyilvántartási kötelezettség hiányos vagy valótlan adattartalommal való teljesítése;
- c) a borászati hatóság vagy az állami adó- és vámhatóság borászati termék kísérőokmány nélküli vagy nem megfelelő adattartalmú kísérőokmánnyal való szállítása esetén.

(5) Minőségvédelmi bírságot szab ki a borászati hatóság

- a) az előállított, illetve forgalomba hozott borászati termék előírt, illetve megjelölt minőségi jellemzőknek való meg nem felelése,
- b) borászati termék előállítására, tárolására, forgalomba hozatalára vonatkozó rendelkezéseknek való meg nem felelés,
- c) földrajzi árujelző termék-leírásnak nem megfelelő borászati terméken való feltüntetése,
- d) borászati termék előállításához meg nem engedett anyag borászati termék előállítására, kezelésére, raktározására szolgáló helyiségben tartása esetén.

(6) A minőségvédelmi bírság a (2) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményekkel együtt is kiszabható.

(7) A bírság mértékét, megállapításának szempontrendszerét és a bírság megfizetése módjának részletszabályait az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet állapítja meg.

11. Záró rendelkezések

23. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a földterület szőlő termőhelyi kataszterbe történő sorolására, a kataszteri besorolás módosítására, a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törlésére, valamint a szőlő termőhelyi kataszter nyilvántartás és a VINGIS vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat;
2. a szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területeken a szőlőtermesztéstől eltérő hasznosításra vonatkozó szabályokat;
3. a szőlőfajta termesztési alkalmassági vizsgálata elvégzésének engedélyezésére, a kísérleti célú ültetvény nyilvántartására, valamint a szőlőfajta osztályba sorolására vonatkozó eljárási szabályokat, az osztályba sorolt, borkészítésre alkalmas szőlőfajták nyilvántartásának vezetésére és közzétételére vonatkozó szabályokat;
4. a gazdasági akta személyes adatnak nem minősülő tartalmát, valamint a gazdasági akta vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat,
5. a szőlőültetvény telepítése és újratelepítése engedélyezésére, valamint kivágásának bejelentésére vonatkozó eljárási szabályokat;
6. a szőlőfeldolgozást végzők azon körét, akik a szőlő mennyiségére és cukortartalmára vonatkozó adatok feltöltésére hírközlő eszköz és rendszer útján kötelesek, valamint az adatok feltöltésének módját;
7. adott évi szüret tekintetében a szőlő maximális hozamára és minimális cukortartalmára vonatkozó követelményektől való eltérés engedélyezésére vonatkozó szabályokat;
8. a borászati üzemengedély kiadására és a borászati üzemengedély nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályokat, valamint a borászati üzemengedély nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő tartalmát;
9. a nem engedélyezett borászati eljárás kísérleti célú alkalmazásának engedélyezésére és a kiadott engedélyek nyilvántartására vonatkozó szabályokat;
10. a szőlészeti és borászati adatszolgáltatásokra, bejelentésekre vonatkozó szabályokat;
11. a származási bizonyítványok kiadására vonatkozó eljárási szabályokat;
12. a forgalomba hozatali azonosító kiadására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat;
13. a szakmai-jövedéki nyilvántartás vezetésére, a papír alapon vezetett szakmai-jövedéki nyilvántartás hitelesítésének és a hitelesítésekre vonatkozó nyilvántartás vezetésének szabályait;
14. a borászati termékek szállítmányait kísérő papíralapú okmányok kiállítására és hitelesítésére vonatkozó szabályokat;
15. az ePincekönyv rendszer használatára kötelezettek körét, személyes adatot nem tartalmazó tartalmát, működtetésének és használatának szabályait, az ePincekönyv rendszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás módját, valamint az ePincekönyv rendszerrel adatkapcsolatot fenntartó számítógépes program nyilvántartásba vételének és használatának feltételeit;
16. a közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék analitikai vizsgálatának rendjére, a vizsgálatot végző laboratórium engedélyezésére vonatkozó szabályokat;
17. a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelőségének vizsgálati rendjét, a vizsgálatot végzők körét, nyilvántartásba vételükkel kapcsolatos szabályokat és a nyilvántartás adattartalmát;
18. a földrajzi árujelzők és a hagyományos kifejezések oltalmára és használatára vonatkozó szabályokat;
19. a hatósági ellenőrzés eljárási szabályait és az ellenőrzés alapján hozható intézkedésekre

vonatkozó szabályokat;

20. a mulasztási bírság és a minőségvédelmi bírság mértékét, megállapításuk szempontrendszerét és a bírság megfizetése módjának részletszabályait,

21. a hatósági ellenőrzés részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

1. a szőlő termőhelyi katasztert vezető szervet,

2. a borászati hatóságot,

3. a növénytermesztési hatóságot, és

4. a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelésének vizsgálatát végző szervek nyilvántartását vezető szervet.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a szőlő termőhelyi kataszterre és a VINGIS-re vonatkozó részletes szabályokat;

2. a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásának, valamint a kísérleti célú ültetvény nyilvántartásba vételének részletes anyagi jogi szabályait;

3. a gazdasági aktára vonatkozó részletes szabályokat,

4. a szőlőültetvény telepítése, újraterelítése és kivágása részletes szabályait;

5. az új telepítési engedélyek mennyiségét, az engedélyekhez kapcsolódó jogosultsági és elsőbbségi szempontokat és azok súlyozásának szabályait;

6. a rendeltetészerű művelésre vonatkozó szabályokat;

7. a kompenzációs felárat nem tartalmazó felvásárlási jegy, a szőlészeti és borászati adatszolgáltatások, bejelentések, az adatszolgáltatók által vezetendő nyilvántartások és készítendő jelentések, a származási bizonyítvány, a borászati termékek szállítmányait kísérő okmányok, valamint e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásokban benyújtandó kérelmek adattartalmát;

8. a borászati termék előállítására, a borászati eljárásokra, a borászati üzem működésére, higiéniai követelményeire, a borászati termék kiserelésére, forgalomba hozatalára, tárolására és a borászati üzemben tárolható termékekre vonatkozó követelményeket;

9. a nem engedélyezett borászati eljárás kísérleti célú alkalmazásának feltételeit, és az így előállított termék felhasználására és megsemmisítésére vonatkozó szabályokat;

10. a szőlőfeldolgozás, a borkészítés és az alkoholcsökkentés melléktermékeinek kötelező kivonásával kapcsolatos szabályokat;

11. a borminősítés követelményeit, a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelésének vizsgálatát végzőkre vonatkozó szakmai követelményeket, a borbíráló tanfolyamok és a borbíráló szakvizsga részletszabályait, az analitikai és érzékszervi vizsgálatok részletes szabályait;

12. a regisztrált borversenyekre vonatkozó szabályokat;

13. a borászati termékek jelölésének, valamint a borászati termékeken feltüntethető kifejezések használatának szabályait.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével rendeletben állapítsa meg a borászati termékek nyilvántartási és elszámolási rendjét.

24. §

Ez a törvény 2021. augusztus 1-jén lép hatályba.

25. §

E törvény

- a) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a szőlőkataszter, a kísérőokmányok és a kapcsolódó tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések, az értesítések és a bejelentett információk közzététele tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések és szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, az 555/2008/EK, a 606/2009/EK és a 607/2009/EK bizottsági rendelet módosításáról, továbbá a 436/2009/EK bizottsági rendelet és az (EU) 2015/560 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- c) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések és értesítések tekintetében, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, továbbá az (EU) 2015/561 bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/274 bizottsági végrehajtási rendelet,
- d) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazati eredetmegjelölésekre, földrajzi jelzésekre és hagyományos kifejezésekre vonatkozó oltalom iránti kérelmek, a kifogásolási eljárás, a használatra vonatkozó korlátozások, a termékleírások módosítása, az oltalom törlése, valamint a címkézés és a kiszerelés tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2018. október 17-i (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,
- e) az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alkoholtartalom-növelés engedélyezésére vonatkozó lehetőség által érintett szőlőtermő területek, az engedélyezett borászati eljárások és a szőlőből készült termékek előállítására és tartósítására alkalmazandó korlátozások, a melléktermékek százalékos arányban megadott minimális alkoholtartalma és a melléktermékek kivonása, valamint az OIV adatlapjainak közzététele tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

26. §

A Hktv. 4. § d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a Hktv. 4. §-a a következő e) ponttal egészül ki:

(E törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alkalmazásában:)

„d) borvidék: termőhelyek összességéből álló szakigazgatási egység, amely több település közigazgatási területére kiterjedően hasonló éghajlati, domborzati, talajtani adottságokkal, jellemző fajtaösszetételű és művelésű ültetvényekkel, sajátos szőlő- és bortermelési hagyományokkal rendelkezik,

e) szakigazgatási egység: a borvidék és a borrhéjók.”

27. §

A Hktv. 38. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

„f) hitelesíti a papíralapú kísérőokmányokat és szakmai-jövedéki nyilvántartásokat, és ezekről nyilvántartást vezet;”

28. §

A Hktv. 40. § (2) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(A hegybíró)

„k) ellenőrzi a neki címzett bejelentések és kérelmek, valamint az azok alapján kiadott hatósági bizonyítványok valóságtartalmát.”

29. §

A Hktv. 61. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) az adatszolgáltatásra kötelezettek, a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok adatszolgáltatásának rendjét,
- b) a származási bizonyítvány kiadásának rendjét,
- c) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a hegyközségi szervezetek által lefolytatott egyes eljárások igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét és megfizetésének rendjét,
- d) a hegybíró, a regionális titkár és a főtítkár tevékenységének ellenőrzési szabályait,
- e) a borvidékeket és a borrhéjókat, továbbá a hozzájuk tartozó települések listáját.”

30. §

A Hktv.

- a) 3. § (2) bekezdésében a „borvidéken” szövegrészek helyébe a „szakigazgatási egység területén” szöveg,
- b) 17. § (1) bekezdésében a „borvidéken” szövegrész helyébe a „szakigazgatási egység területén” szöveg,
- c) 17. § (3) és (5) bekezdésében, 38. § (2) bekezdésében és 49. § (5) bekezdésében a „nem borvidéki” szövegrész helyébe a „szakigazgatási egységbe nem sorolt” szöveg,
- d) 34. § (2) bekezdés b) pontjában a „hegybírói hozzájárulás” szövegrész helyébe a „hegyközségi hozzájárulás” szöveg,

e) 40. § (2) bekezdés i) pontjában a „szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvényben” szövegrész helyébe a „szőlészetről és borászatról szóló törvényben (a továbbiakban: Btv.)” szöveg,

f) 41. §-ában

fa) a „szőlő, must vagy bor származási bizonyítványát,” szövegrész helyébe a „származási bizonyítványt” szöveg,

fb) a „szőlő, illetve bor” szövegrész helyébe a „bor” szöveg,

g) 43. § (4) bekezdés nyitó szövegrészeiben a „szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvény” szövegrész helyébe a „Btv.” szöveg

lép.

31. §

A Jöt. 136. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az állami adó- és vámhatóság az egyszerűsített adóraktári engedély visszavonásáról – az érintett engedélyes nevére (cégnevére), lakcímére (székhelyére), az engedély visszavonásának tényére és időpontjára vonatkozó adatok megadásával – értesíti a borászati hatóságot.”

32. §

A Jöt. 136. § (2) bekezdésében és 137. § (3) bekezdésében az „augusztus 15-ig” szövegrész helyébe a „szeptember 10-ig” szöveg lép.

33. §

Hatályát veszti a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény.

Általános indokolás

A törvény célja a magyarországi szőlő-bor ágazat hatékonyságának, fenntarthatóságának és jövedelmezőségének javítása, csökkentve egyúttal az adminisztrációs terheket. Az adminisztrációs tehercsökkentés technikai alapjaként szolgál a *szőlő és bor ágazat elektronikus ügyintézési és ellenőrzési rendszerének kialakítása és az elektronikus pincekönyv vezetési lehetőség biztosítása* című KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2018-00055 számú projekt (a továbbiakban: ePincekönyv projekt) keretében kifejlesztendő ePincekönyv rendszer, amely összeköti a már létező informatikai rendszereket és biztosítja az elektronikus ügyintézés felületét.

A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: 2004. évi XVIII. törvény) Magyarország európai uniós csatlakozásakor lépett hatályba, és az elmúlt évek során több jelentős módosításon esett át. Ezek közül a legjelentősebb 2009-ben, az Európai Unió legutolsó borreformjához kapcsolódó uniós jogi aktusok hatálybalépését követően történt, de átfogó módosításra került sor 2012-ben is. Ezek mellett kisebb-nagyobb technikai módosítások is átvezetésre kerültek a törvény szövegén az elmúlt 16 év során. Mindezek következményeként számos rendelkezés már nincsen hatályban és a törvény szövege elvesztette koherenciáját. Szükségessé vált emellett a borágazatra vonatkozó előírások összhangba hozása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.) is.

Az európai uniós oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések (a továbbiakban együtt: földrajzi árujelzők) közösségi márkaként való működésének fontos előfeltétele, hogy legyen valós jogosultsággal bíró kezelő szervezetük. Ennek érdekében a törvény definiálja a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet fogalmát, valamint – a korábbiak megtartása mellett – a termelői közösségek részére új jogosultságokat határoz meg az oltalom alatt álló földrajzi árujelző felhasználásának korlátozására, menedzselésére.

A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia 2014-2020 a szükséges intézkedések között meghatározza az ePincekönyv projekt szempontjából is releváns feladatként az interoperabilitás megteremtéséhez szükséges jogszabályi háttér kialakítását, továbbá a jogi környezet „digitális akadálymentesítését”. Az ePincekönyv projekt a szervezet-, folyamat-, és informatikai fejlesztésekre alapoz, meghatározva az elektronikus ügyintézással kapcsolatos jogszabályi környezetet a már megvalósult, e-közigazgatásra vonatkozó jogi szabályozáson (Ákr., az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény) felül.

A 2004. évi XVIII. törvényt és a végrehajtására kiadott rendeleteket felváltó új jogi szabályozás az ePincekönyv projekttel és az Ákr.-rel összhangban kerül kialakításra. Első lépésként a szőlő-bor ágazatra vonatkozó törvényi keretek kerülnek megállapításra a szőlészetről és borászatról szóló törvény megalkotásával, meghatározva az ágazat egységes fogalomrendszerét, a szőlőtermő ültetvényekre és telepítésükre, a termékelőállításra, nyomon követésre és forgalomba hozatalra, az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és oltalom alatt álló

eredetmegjelölések használatára, az ellenőrzésekre és a jogkövetkezményekre, továbbá az ePinckönyv rendszerre vonatkozó alapvető követelményeket.

Részletes indokolás

1. §

A rendelkezés meghatározza a törvényjavaslat értelmezéséhez szükséges fogalmakat.

2. §

A szőlő termőhelyi kataszter olyan közhiteles hatósági nyilvántartás, amely a szőlőtermesztésre való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt földterületeket tartalmazza. Árutermő szőlőültetvény csak ilyen, szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott földterületen telepíthető. A szőlő termőhelyi kataszteri nyilvántartás célja, hogy a nyilvántartásban szereplő területek elsősorban szőlőműveléssel hasznosuljanak. Ezért a törvény meghatározza, hogy szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területeken szőlőtől eltérő hasznosítás milyen feltételek mellett történhet. A termőhelyi kataszterbe sorolt területeken csemegeszőlő-telepítés kivételével gyümölcsös, erdő, fásítás telepítéséhez, halastó és nádas létesítéséhez, valamint a termőföld más célú hasznosításához hegyközségi hozzájárulás szükséges.

A szőlőültetvényként nyilvántartott földterület határától számított ötven méteren belül új erdő, új fásítás telepítése nem végezhető, továbbá az ilyen földrészletnek a szőlő termőhelyi kataszterből való kivonása erdőtelepítés vagy fásítás céljából nem kezdeményezhető. Ezen rendelkezés indoka, hogy amennyiben az új erdő telepítése, új fásítás és egy szőlőültetvény között nem biztosított a megfelelő távolság, az ültetvény művelése néhány éven belül ellehetetlenül. A beárnyékoltság és a talajvíz elszívása révén a gazdaságos művelés már nem biztosítható.

3. §

A szőlőfajták osztályba sorolását uniós rendelet írja elő. Az osztályba soroláshoz szükséges termesztési alkalmassági vizsgálatok célja, hogy a szőlőfajta tulajdonságairól hazai körülmények között széleskörűen meg lehessen győződni. Ezen vizsgálatok engedélyhez kötöttek, annak érdekében, hogy az így eltelepített ültetvényekről összegyűjtött adatok az osztályba sorolásra vonatkozó döntést megalapozhassák.

4. §

A törvény a szőlőtelepítéseket a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (a továbbiakban: 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) megfelelően engedélyhez köti.

A törvény az új telepítési engedélyek kiadására irányuló eljárásra az Ákr. szerinti eljárási

határidőhöz képest hosszabb ügyintézési határidőt, 70 napot határoz meg, figyelemmel arra, hogy a telepítési engedély kiadása során komplex engedélyezési folyamat megy végbe, melybe különösen beletartozik a telepítési jogosultságok meglétének ellenőrzése, valamint az érintett földterület helyszíni szemléje. Emellett az adott naptári évben telepítések számára engedélyezhető területnagyságot meghaladó területre beérkezett kérelmek esetén a törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint sor kerülhet a kérelmek rangsorolására is, mely szintén hosszabbítja az eljárás idejét.

A szőlőültetvények telepítésének és kivágásának tényét az ültetvény használója a törvény értelmében köteles bejelenteni a hegybírónak. A hegybíró a telepítés vagy a kivágás megtörténtét a bejelentését követő 120 napon belül ellenőrzi, figyelemmel arra, hogy adódhat olyan eset, amikor a helyszíni ellenőrzést csak a vegetációs időszak során lehetséges érdemben elvégezni.

5. §

A szőlőültetvény művelési kötelezettségének elmulasztása veszélyezteti a szomszédos ültetvényeket és jelentős kárt okozhat. A borteremő szőlőterületek megóvása és kártevőkkel szembeni védelme rendkívül fontos. A szabályozás megelőző jelleggel a szőlőültetvény rendeltetésének megfelelő művelési kötelezettséget ír elő, amelynek elmaradása esetén szankció alkalmazására kerülhet sor.

6. §

A borászati termékek eredetét nyomon kell követni. A nyomon követés a borászati termékek készítéséhez felhasznált szőlő eredeténél kezdődik, ezért a törvény alapján minden szüretről szüreti bejegyzés készül az ePincekönyvben. Ez tartalmazza a szüretelő mellett a szüretelt terület azonosítására vonatkozó adatokat, továbbá a szüretelt szőlő mennyiségét és cukortartalmát. A szüreti bejegyzések teremtik meg a borászati termékek további nyomon követhetőségének alapját.

Amennyiben a szőlőt az ültetvényhasználóval azonos borgazdasági egységbe tartozó személy dolgozza fel, a szüreti bejegyzést az első származási bizonyítvány kérelem alapján kell elkészíteni. Ha a szőlőtermést nem az ültetvény használója dolgozza fel, a törvény előírja a szőlőtermés értékesítéséhez felvásárlási jegy alkalmazását, mint a szüreti bejegyzés adattartalmát alátámasztó bizonylatot. Az adminisztráció optimalizálása érdekében ez a dokumentum az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény szerinti felvásárlási okirat is lehet, amennyiben az tartalmazza a szüretelt szőlő mennyiségét és cukortartalmát is.

A törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet határozza meg azon szőlőfeldolgozást végzők körét, akik a felvásárolt szőlő mennyiségének és cukortartalmának mérését a hegybíróval vagy a borászati hatósággal az ePincekönyv rendszeren keresztül folyamatos kapcsolatban lévő berendezésekkel kötelesek megállapítani.

7. §

Az uniós jogi aktusok által a borászati termékek előállítása és forgalmazása tekintetében megállapított előírások betartását a tagállamoknak folyamatosan ellenőriznie kell. Magyarországon ezt a feladatot a borászati hatóság végzi. A borászati termékek előállítását, kiszerezését és tárolását végző borászati üzemek ellenőrzése érdekében – a 2004. évi XVIII. törvényben foglalt követelményt megtartva – a törvény előírja, hogy borászati üzem kizárólag a borászati hatóság engedélyével működhet. A borászati üzemengedély kiadása iránti eljárás során a borászati hatóságnak lehetősége nyílik arra, hogy ellenőrizze a borászati üzem működésével kapcsolatos követelmények, így különösen a formai, technikai és higiéniai feltételek betartását.

A törvény értelmében nem szükséges valamennyi borászati termék tárolásához üzemengedélyt beszerezni, e kötelezettség alól kivételt jelentenek a már kiszertelt és forgalomba hozatali azonosítóval rendelkező termékek.

A kiadott borászati üzemengedélyekről a borászati hatóság nyilvántartást vezet. A nyilvántartás törvényjavaslatban meghatározott adatainak közzététele az ágazati és kereskedelmi partnerek tájékoztatását szolgálja.

8. §

Az uniós előírások értelmében borászati termék Európai Unión belül történő előállítása és tartósítása során kizárólag engedélyezett borászati eljárások alkalmazhatók. Az uniós szabályozás azonban lehetővé teszi, hogy a tagállam engedélyezze borászati eljárás kísérleti célú alkalmazását. A törvény ezzel a lehetőséggel élve előírja, hogy az uniós előírások értelmében nem engedélyezett borászati eljárás kísérleti célra kizárólag engedély alapján alkalmazható. Az egyedi engedélyezési eljárás biztosítja a nem engedélyezett borászati eljárások kísérleti célú alkalmazása feletti tagállami felügyeletet és ezáltal az uniós előírásoknak való megfelelést.

9. §

A bürokratikus terhek csökkentése érdekében a borászati termékek forgalomba hozatali engedélyét bejelentés váltja fel. Borászati terméket (a mustok és a murci kivételével) közfogyasztásra forgalomba hozni vagy Magyarország területéről kiszállítani csak végső származási bizonyítvány, a kémiai összetétel megfelelőségét igazoló analitikai vizsgálat, valamint (amennyiben azt a termékleírás vagy a törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet előírja), az érzékszervi jellemzők megfelelőségét igazoló érzékszervi bírálat birtokában, a borászati hatóság által kiadott forgalomba hozatali azonosítóval lehetséges.

A szőlő-bor ágazati ellenőrzések során kulcsfontosságú az adott borászati terméktételek és az elkészítésükhöz felhasznált szőlőt adó ültetvény összekapcsolása. Ennek alapbizonylata a szüreti bejegyzés. Ennek hiánya esetén a borászati hatóság számára nem minden esetben lehet elegendő 60 nap a kapcsolat minden kétséget kizáró megállapítására, így a törvény a borászati hatóság számára az igazolás kiállítására 90 napot határoz meg.

10. §

A törvény megállapítja a nem Magyarországon előállított borászati termékek forgalmazására vonatkozó követelményeket. Az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államában már közfogyasztásra forgalomba hozott borászati termék származási bizonyítvány és forgalomba hozatali azonosító nélkül forgalmazható Magyarországon.

Borászati termék Európai Gazdasági Térségen kívüli országból történő behozatalához azonban szükség van analitikai és érzékszervi vizsgálati eredményre, valamint forgalomba hozatali azonosítóra, megteremtve a további feldolgozásra Magyarország területére behozott borászati termékek megfelelő ellenőrzésének feltételeit.

11. §

A törvény meghatározza az uniós jog által megkülönböztetett földrajzi árujelző típusok (eredetmegjelölés és földrajzi jelzés) használatára vonatkozó legalapvetőbb nemzeti szintű követelményeket.

12. §

A hagyományos kifejezés oltalma, az oltalom alatt álló hagyományos kifejezés módosítása és a hagyományos kifejezés oltalmának törlése iránti eljárás hossza meghaladja az Ákr. szerint egyébként irányadó 60 napot, ezért az eljárási határidőt törvényben kell megállapítani.

A hagyományos kifejezések oltalmával kapcsolatos eljárás tagállami szakasza (nemzeti eljárás) során kell a tagállamnak meggyőződnie arról, hogy teljesülnek-e az oltalomnak a vonatkozó uniós rendeletekben (1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazati eredetmegjelölésekre, földrajzi jelzésekre és hagyományos kifejezésekre vonatkozó oltalom iránti kérelmek, a kifogásolási eljárás, a használatra vonatkozó korlátozások, a termékleírások módosítása, az oltalom törlése, valamint a címkézés és a kiszerelés tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2018. október 17-i (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, valamint az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alkoholtartalom-növelés engedélyezésére vonatkozó lehetőség által érintett szőlőtermő területek, az engedélyezett borászati eljárások és a szőlőből készült termékek előállítására és tartósítására alkalmazandó korlátozások, a melléktermékek százalékos arányban megadott minimális alkoholtartalma és a melléktermékek kivonása, valamint az OIV adatlapjainak közzététele tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet) meghatározott feltételei. Emellett a tagállamnak ezen eljárás során gondoskodnia kell a legalább 2 hónapig tartó kifogásolási eljárás lefolytatásáról is.

13. §

A földrajzi árujelzők közösségi márkaként való működésének fontos előfeltétele, hogy legyen valós jogosultsággal bíró kezelő szervezetük. Ennek érdekében a törvény definiálja a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet fogalmát, valamint – a korábbiak megtartása mellett – a termelői közösségek részére új jogosultságokat határoz meg az oltalom alatt álló földrajzi árujelző felhasználásának korlátozására, menedzselésére.

A magyarországi bortermőhelyek igen nagy változatosságot mutatnak, sokszor még egy borvidéken belül is komoly különbségek vannak a termőhelyi sajátosságok között. Ezt a sokszínűséget csak egy jól működő eredetvédelmi rendszer tudja rendezetté tenni, és ezáltal hatékonyan kommunikálni ezt az értéket a piacon. Ezért a magyar szőlő-bor ágazat általános és stratégiai érdeke, hogy eredetvédelmi rendszer kifejező legyen mind a fajtaszerkezetet, mind pedig a minőségi szintet illetően.

A termelői közösségek a miniszter jóváhagyásával meghatározhatják az általuk kezelt földrajzi árujelző termőterületén telepíthető szőlőfajtákat. Ez elősegítheti, hogy kizárólag olyan fajtákat telepítsenek ezeken a területeken, amelyek a korábbi termesztési tapasztalatok alapján alkalmasak arra, hogy az adott termőterület adottságai mellett megfelelő minőségű és mennyiségű termést hozzanak.

A törvény emellett megteremti a piaci viszonyokhoz való gyors alkalmazkodás lehetőségét a termelői közösségek számára a minőségi szint minimumának meghatározásakor. A termelői közösségek (a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezetek, jellemzően a borvidéki, valamint a borrhíós tanácsok) ezáltal lehetőséget kapnak arra, hogy indokolt esetben, az agrárpolitikáért felelős miniszter hozzájárulásával éves szinten eseti eltérést állapítsanak meg a minimális cukortartalomra, valamint a maximális hozamra vonatkozó szabályok alól. Ezen intézkedés egyrészt a piaci viszonyokhoz való jobb alkalmazkodást segíti elő, másrészt ez a fajta rugalmasság arra ösztönzi a termelőket, hogy a minőségi szint minimumát ne az elképzelhető leggyengébb évjáratok feltételezett viszonyaira szabják. Így a termelői közösségek kisebb kockázattal dönthetnek a szigorúbb névhasználati szabályok bevezetése (vagyis a közösségi márkákhoz kapcsolódó minimális minőségi szint emelése) mellett.

A miniszter fenti esetekben hozzájárulását akkor tagadhatja meg, ha a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet tervezett intézkedése a szőlő-bor ágazat általános érdekeivel ellentétes.

14. §

A földrajzi árujelzők közösségi márkaként való működésének további előfeltétele, hogy a termelői közösségek megfelelő súlyú szankciókat is hozhassanak az általuk kezelt földrajzi árujelzővel rendelkező borászati terméket hamisító vagy hamis termékjelölést alkalmazó hegyközségi tagokkal szemben. A rendelkezés értelmében a termelői közösség az ilyen tagokat legfeljebb 5 évre eltilthatja az adott földrajzi árujelző vagy annak termékleírásában meghatározott kisebb földrajzi egység nevének használatától. E rendelkezést a 2004. évi XVIII. törvény is tartalmazta.

15. §

Egyre gyakrabban lehet találkozni a kereskedelemben olyan szőlőt vagy bort tartalmazó, borászati terméknek nem minősülő termékkel, amelynek címkéjén a borászati termék földrajzi árujelzőjével azonos földrajzi név szerepel. A törvényjavaslat értelmében ezeken a termékeken földrajzi árujelzőt feltüntetni – a 2004. évi XVIII. törvény rendelkezését átemelve – a jövőben is csak a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet engedélyével lehetséges.

16. §

A világörökség részét képező Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj, illetve a terület évezredes borászati kultúrája, a tokaji borkülönlegességek kiemelkedő egyetemes értéket képviselnek, ezért a magyar jogtörténeti hagyományokhoz híven a indokolt az 1737 óta zárt borvidékként működő Tokaj-hegyaljai történelmi borvidékre, illetve a tokaji borokra vonatkozóan külön rendelkezések szerepeltetése a törvény szövegében.

17. §

A termőhelyi elővásárlási opciónak nevezett eljárás célja közvetlen piaci beavatkozási eszköz biztosítása a Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet (mint a termelői közösség képviselője) részére a Tokaj eredetmegjelölés piaci értékének megőrzése. A Bortörvény által biztosított lehetőség alkalmazásáról tehát helyben döntenek.

Az eljárás kizárólag a hegyközségi tagok közötti borászati termék tranzakcióira terjed ki. Az intézkedés elővásárlási jogot biztosít a Tokaj eredetmegjelölést használó vagy annak használatára potenciálisan jogosult borászati termék más hegyközségi tagnak történő értékesítése során azon hegyközségi tagoknak, akik a Tokaji borvidéken belül végzik borászati tevékenységüket.

18. §

Törvényi szinten szükséges meghatározni az ePincekönyv rendszer által kezelt adatok körét, továbbá az üzemeltető Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, valamint a borágazatban adatokat kezelő és használó egyes hatóságok, intézmények közötti adatátadás módját és az adatok felhasználásának céljait.

19. §

Az ePincekönyv rendszer – az eSZJA mintájára – a termelői adatszolgáltatások alapján automatikusan előállítja a borjogban meghatározott jelentések tervezetét. Ezeket a termelők – szükség esetén – javíthatják, pontosíthatják vagy kiegészíthetik. Az elkészített jelentéstervezeteket a rendszer termelői beavatkozás nélkül elfogadottnak tekinti.

20. §

A hegybíró a szőlő-bor ágazat szereplőiről és a használatukban lévő szőlőparcellákról gazdasági aktát vezet. Ez a nyilvántartás jelenti az alapját a kérelmezéseknek, adatszolgáltatásoknak, jelentéseknek, bejelentéseknek és a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által megítélt támogatásoknak. A gazdasági akták összessége alkotja a szőlőkatasztert, amelynek vezetése Európai Unió kötelezettség.

Az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 145. cikke alapján kötelező a szőlőkataszter és a termelési potenciálra vonatkozó jegyzék összeállítása és karban tartása, amennyiben egy tagállamok a szőlőültetvények engedélyezésére vonatkozó rendszert vagy az EMGÁ-ból finanszírozott szőlő-bor nemzeti támogatási programot alkalmaz. Magyarország élni kíván mindkét lehetőséggel, így szükséges ezen adatbázisok vezetése. Az egyértelműség kedvéért Magyarország továbbra is a korábbi elnevezést (gazdasági akta) használja gyűjtőfogalomként.

Az adatbázisok minimális adattartalmát uniós jogi aktusok (az 1308/2013/EU európai

parlamentari és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a szőlőkataszter, a kísérőokmányok és a kapcsolódó tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések, az értesítések és a bejelentett információk közzététele tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések és szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, az 555/2008/EK, a 606/2009/EK és a 607/2009/EK bizottsági rendelet módosításáról, továbbá a 436/2009/EK bizottsági rendelet és az (EU) 2015/560 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, valamint az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések és értesítések tekintetében, valamint az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns ellenőrzések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, továbbá az (EU) 2015/561 bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/274 bizottsági végrehajtási rendelet) határozzák meg, amelyeket figyelembe véve sorolja fel a törvény a gazdasági akta személyes adatot is magába foglaló tartalmát.

21. §

A törvény megállapítja a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa éves ellenőrzési terv készítésére vonatkozó kötelezettségét, valamint a borászati hatóság kormánytisztviselőjének jogosultságait a helyszíni ellenőrzés végzése során.

A borászati hatóság jogosult próbavásárlás végzésére is, amely tekintetében a törvény az Éltv. szabályainak alkalmazását rendeli el.

22. §

A törvény felsorolja a hegybíró, a borászati hatóság, valamint a növénytermesztési hatóság által alkalmazható intézkedéseket az előírásoknak való meg nem felelés észlelése esetén. Ezek alapján jogkövetkezmény lehet többek között az ültetvény átalakításának, kivágásának elrendelése, a borászati üzemengedély visszavonása vagy felfüggesztése, mulasztási bírság, minőségvédelmi bírság kiszabása, továbbá a borászati termék zárlatának, megsemmisítésének vagy lepárlásának elrendelése.

A törvényben foglalt jogkövetkezmények mellett lehetőség van a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciók kiszabására is. Ilyen szankció a figyelmeztetés, a tevékenységtől eltiltás, a bírság kiszabása vagy az elkobzás. A hegybíró így például figyelmeztetheti az ültetvény használóját a szőlőültetvény rendeltetésszerű művelésére, a telepítési engedély módosításának kérelmezésére, a szőlőültetvény átalakítására, telepítése, kivágása megkezdésére vagy befejezésére, valamint mulasztási bírságot szabhat ki.

23. §

A törvény felhatalmazást ad a Kormány, valamint az agrárpolitikáért felelős miniszter

számára a végrehajtási rendeletek megalkotására.

24. §

A törvény rendelkezései a kihirdetését követő borpiaci év első napján, 2021. augusztus 1-jén lépnek hatályba.

25. §

A rendelkezés felsorolja azon uniós jogi aktusokat, amelyek végrehajtását szolgálja a törvényjavaslat.

26-30. §

A törvénnyel való összhang megteremtése érdekében szükségessé vált a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) módosítása is, melynek keretében többek között pontosításra kerül a hegybíró feladatköre, módosulnak a Hktv. értelmező és felhatalmazó rendelkezései, valamint átvezetésre kerülnek a származási bizonyítvánnyal kapcsolatos változások a Hktv. szövegén.

31-32. §

A törvényjavaslat módosítja a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvényt, előírva az állami adó- és vámhatóság számára, hogy egyszerűsített adóraktári engedély visszavonásáról értesítse a borászati hatóságot, megteremtve annak lehetőségét, hogy a borászati hatóság visszavonhassa a borászati termék előállítására, kezelésére vagy tárolására kiadott borászati üzemengedélyt.

33. §

A törvény hatályon kívül helyezi a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvényt.